

GRAFICKÝ MANUÁL

pravidla jednotného vizuálního stylu

**označení zvláště chráněných území,
památných stromů, ptačích oblastí,
evropsky významných lokalit,
smluvně chráněných území a smluvně
chráněných památných stromů**

ÚVOD

Tento grafický manuál slouží jako průvodce pravidly určujícími jednotnou vizuální úpravu závazných vzorů označení zvláště chráněných území, památných stromů, ptačích oblastí, evropsky významných lokalit a smluvně chráněných území (dále jen „označení“).

Jeho smyslem je, aby všechna označení působila jednotným vizuálním dojmem, při zachování různé délky označení a prvků charakteristických pro označení (státní znak, barvy, rozměr označení, velikost a typ písma).

Manuál je vytvořen s ohledem na rozdílnou délku názvů a kategorií použitých u označení. Stanovuje jednoznačné řešení zpracování takových označení, zejména určuje rozměry označení, velikost a typ písma, specifikuje barvy.

Tento grafický manuál ukazuje též příklady nevhodných modifikací označení.

Součástí manuálu jsou:

- předlohy označení v elektronické podobě (vektory)
- zvektorizované předlohy státních znaků
- odkaz ke stažení balíku písma
- odkaz k databázi chráněných území

POUŽITÍ MANUÁLU

Tento manuál je vydán jako podrobně rozpracovaná příloha vyhlášky Ministerstva životního prostředí č. 64/2011 Sb. ze dne 28. 2. 2011 a je závazný pro všechny zadavatele i výrobce označení. Pokud není určité pravidlo výslovně označeno jako doporučené, je uvedené pravidlo závazné.

OZNAČENÍ

zvláště chráněných území, památných stromů
ptačích oblastí, evropsky významných lokalit
a smluvně chráněných území

1. Označení se skládá ze dvou hlavních částí: z tabule se státním znakem a tabule s kategorií a názvem příslušného chráněného území.

2. Pro jednotlivé tabule manuál určuje:

2.1 Označení kategorií s názvem území

- 2.1.1 specifikaci rozměrů označení, včetně stanovení nepotisknutelných okrajů
- 2.1.2 specifikaci podložky označení
- 2.1.3 specifikaci barevnosti označení (tisk síto + email, CMYK, RGB, web)
- 2.1.4 specifikaci fontu a jeho používání, včetně stanovení velikosti písma podle počtu a délky slov v kategoriích a názvech

2.2 Označení se státním znakem

- 2.2.1 specifikaci rozměrů označení, včetně stanovení nepotisknutelných okrajů
- 2.2.2 specifikaci podložky označení
- 2.2.3 specifikaci barevnosti označení (tisk síto + email, CMYK, RGB, web)

2.3 Specifikaci umístění tabulí v terénu

- 2.3.1 pořadí umístění tabulí
- 2.3.2 umístění tabulí na podložku

2.4 Příklady nevhodných modifikací označení

3. přílohy

Součástí manuálu jsou tyto přílohy:

- 3.1 příloha označení kategorií a názvů – vzory a předlohy ve vektorech podle typu označení (počtu a délky slov v kategoriích a názvech)
- 3.2 příloha označení se státním znakem – vzory a předlohy ve vektorech pro velký a malý státní znak
- 3.3 odkaz ke stažení balíku písma
- 3.4 odkaz k databázi chráněných území (Ústřední seznam ochrany přírody)

Celý manuál je zhotoven v tištěné i elektronické formě a zároveň je k dispozici na webových stránkách MŽP ČR: <http://www.env.cz>.

OZNAČENÍ

kategorií s názvem území

2.1.1 SPECIFIKACE ROZMĚRŮ OZNAČENÍ, včetně stanovení nepotisknutelných okrajů

TYPY CHRÁNĚNÝCH ÚZEMÍ, PRO KTERÉ ZÁKON STANOVÍ POVINNOST OZNAČENÍ TABULEMI

Podle § 42 odst. 4 zákona č. 114/1992 Sb., v platném znění (dále jen „zákon“) se tabulemi označuje šest kategorií zvláště chráněných území, kterými jsou:

Národní park
Chráněná krajinná oblast
Národní přírodní rezervace
Přírodní rezervace
Národní přírodní památka
Přírodní památka

Podle § 17, § 39 odst. 2, § 45c odst. 1, § 45e odst. 7 a § 47 odst. 2 zákona se tabulemi dále označují:

Klidové území národního parku
Smluvně chráněné území
Evropsky významná lokalita
Ptačí oblast
Památný strom
Smluvně chráněný památný strom

Pro grafickou úpravu označení se rozdělují na jedno a dvojřádkové podle délky kategorie vzhledem k jejímu počtu slov.

Jednořádkové:

Národní park
Přírodní rezervace
Přírodní památka
Ptačí oblast
Památný strom
Památné stromy

Dvojřádkové:

Chráněná krajinná oblast
Národní přírodní rezervace
Národní přírodní památka
Smluvně chráněný památný strom
Smluvně chráněné památné stromy
Smluvně chráněné území
Evropsky významná lokalita
Klidové území národního parku

NÁZVY ZVLÁŠTĚ CHRÁNĚNÝCH ÚZEMÍ

V databázi ÚSOP je uvedeno přes 2500 názvů zvláště chráněných území, 38 ptačích oblastí a více než 4800 památných stromů. Názvy se liší délkou a počtem slov. Účelem manuálu není vytvořit předlohu pro každou jednotlivou lokalitu, ale stanovit taková pravidla pro grafickou úpravu názvů, aby bylo zadavateli a výrobci označení jasné, jak má název správně vypadat. Názvy lze podle počtu slov, podobně jako kategorie, dělit na jednořádkové a dvojřádkové.

OZNAČENÍ

kategorií s názvem území

PRAVIDLA ÚPRAVY

Souhrnná pravidla při zpracování rozdílně dlouhých názvů a kategorií:

JE povoleno:

- dlouhé názvy, resp. kategorie, rozdělit do dvou řádků (podle tabulky)
- přizpůsobit výšku tabule počtu řádků (podle tabulky)

JE zakázáno:

- měnit velikost písma
- nedodržovat nepotisknutelné okraje
- měnit šířku tabule

TECHNICKÉ ÚDAJE ROZMĚRU TABULÍ S TEXTEM

Šířka tabule je pevně daná: 300 mm

Výška tabule se mění v závislosti na počtu řádků kategorie a názvu lokality. V zásadě jde o jedno a dvojřádkové údaje, a dělí se do šesti kategorií. Každá kategorie má pak danou výšku (viz tabulka):

počet řádků	kategorie	název	výška tabule
	1	0	80 mm
	2	0	90 mm
	1	1	105 mm
	2	1	135 mm
	1	2	135 mm
	2	2	160 mm

Nepotisknutelný okraj tabulí je stanoven na minimálně 15 mm zleva/zprava a 25 mm shora/zdola. Do okraje smějí částečně zasahovat pouze diakritická znaménka a dolní dotažnice písmen malé abecedy (viz předloha na s. 6). Jinak tento okraj musí zůstat bez potisku.

Pro zadavatele i výrobce jsou vytvořeny předlohy ve vektorech, ve skutečné velikosti, pro každou kategorii. Jsou vytvořeny podle zásad stanovených manuálem a je doporučeno je použít. Předlohy tvoří nedílnou součást manuálu a jsou uloženy pod složkou Přílohy.

Zaoblené rohy tabule jsou stanoveny na 3x3 mm (viz předlohy).

OTVORY PRO UPEVNĚNÍ TABULE

Otvor pro upevnění tabule na podložku musí být minimálně 1 cm od krajů, velký v průměru od 2,5 mm do 4 mm. Otvor nesmí zasahovat do textu tabule.

OZNAČENÍ

kategorií s názvem území

VIZUÁLNÍ PODOBA OZNAČENÍ

OZNAČENÍ

kategorií s názvem území

PŘÍKLADY OZNAČENÍ

Tabule 1 ř. kategorie, bez názvu. (Výška 80 mm)

PAMÁTNÝ STROM

PAMÁTNÉ STROMY

PŘÍRODNÍ REZERVACE

PŘÍRODNÍ PAMÁTKA

Tabule 2 ř. kategorie, bez názvu. (Výška 90 mm)

**SMLUVNĚ CHRÁNĚNÝ
PAMÁTNÝ STROM**

**SMLUVNĚ CHRÁNĚNÉ
PAMÁTNÉ STROMY**

**SMLUVNĚ
CHRÁNĚNÉ ÚZEMÍ**

**EVROPSKY
VÝZNAMNÁ LOKALITA**

OZNAČENÍ

kategorií s názvem území

Tabule 1 ř. kategorie, 1 ř. název. (Výška 105 mm)

NÁRODNÍ PARK
Šumava

Krkonošský
národní park

PTAČÍ OBLAST
Doupovské hory

KLIDOVÉ ÚZEMÍ
NÁRODNÍHO PARKU

Tabule 2 ř. kategorie, 1 ř. název. (Výška 135 mm)

NÁRODNÍ
PŘÍRODNÍ REZERVACE
Boubínský prales

NÁRODNÍ
PŘÍRODNÍ PAMÁTKA
Medník

CHRÁNĚNÁ
KRAJINNÁ OBLAST
Litovelské Pomoraví

OZNAČENÍ

kategorií s názvem území

Tabule 1 ř. kategorie, 2 ř. název. (Výška 135 mm)

PTAČÍ OBLAST
Českolipsko-Dokeské
pískovce a mokřady

Tabule 2 ř. kategorie, 2 ř. název. (Výška 160 mm)

NÁRODNÍ
PŘÍRODNÍ REZERVACE
Krumlovsko-
rokytenské slepence

NÁRODNÍ
PŘÍRODNÍ PAMÁTKA
Bozkovské
dolomitové jeskyně

OZNAČENÍ

kategorií s názvem území

2.1.2 SPECIFIKACE PODLOŽKY OZNAČENÍ

Tabuli s označením bude tvořit **plech ze slitiny kovu**, vhodné tloušťky, na němž bude označení nanесeno technikou **sítotisku** nebo **smaltu** nebo **nebo plastová deska**, vhodné tloušťky, na níž bude označení nanесeno technikou **sítotisku**.

2.1.3 SPECIFIKACE BAREVNOSTI OZNAČENÍ (tisk síto + smalt, CMYK, RGB, web)

Ačkoliv se k potisku tabulí bude používat technika sítotisku, respektive smaltu, je potřeba specifikovat barvy pomocí vzorníku tiskových přímých barev Pantone, protože sítotiskové barvy nemají tak širokou škálu „přímých“ barev, jako je tomu u tiskových ofsetových barev. Vzorník barev Pantone je jedním z nejrozšířenějších vzorníků tiskových barev, je běžně dostupný, a sítotiskové barvy se podle něj namíchávají.

Tento manuál stanovuje jako základní orientační vzorník řadu přímých barev Pantone a počítá s lesklými tiskovými barvami (coated = C).

Škála CMYK, RGB a web jsou doplňkovými údaji.

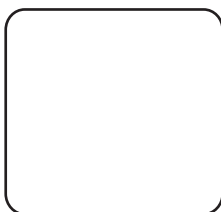

Pantone 349 C

CMYK: 99/34/100/29

RGB: 0/112/66

web: # 007042

Pantone White

CMYK: 0/0/0/0

RGB: 255/255/255

web: # FFFFFFFF

OZNAČENÍ

kategorií s názvem území

2.1.4 SPECIFIKACE FONTU A JEHO POUŽÍVÁNÍ, včetně stanovení velikosti písma

Pro účely označení zvláště chráněných území tabulemi bylo zvoleno písmo Candara, které je ve formátu OpenType, tedy i s českou diakritikou, **volně ke stažení** pro všechny majitele legálních kopií operačního systému Windows 2000+, tzn. např. XP Pro a pod.

Elektronické zpracování fontu vyžaduje software umožňující práci s OpenType fonty.

Písmo Candara je oficiální součástí nového operačního systému firmy Microsoft – Windows Vista, a každý uživatel legálního MS software (Win XP+ nebo Office XP+) si ji může zdarma stáhnout z webových stránek MS jako součást tzv. Compatibility Packu. OpenType formát je plně funkční na platformě PC i Mac.

Instalace písma

Po stažení souboru 2x klikněte na soubor *.exe a další se děje již samo: soubor s písmem je automaticky nainstalován do systému, a od té chvíle jej lze používat ve všech aplikacích.

Charakteristika fontu Candara

Candara má tedy výraznou a charakteristickou osobnost. Je rozpoznatelná, svá, nezaměnitelná. Font naplňuje všechny standardy dobrého a kvalitního písma – je vyrovnaný v celku a dobře tvarovaný v detailech, svěží, dynamický, proporcčně vyvážený.

Řez písma

Font existuje v řezech Normal, Bold, Italic, Bold Italic. Pro účely označení je používán řez **BOLD**, s mírně rozšířenými mezerami mezi jednotlivými písmeny (**prostrkání** v tisícinách em: **+20**) a více rozšířenými mezislovními mezerami (+80–150). Nastavení je součástí všech vektorových předloh.

Candara

A B C Č D E É Ě F G H I J K L M N O Ó P Q R Ř S Š T U Ú Ů V W
X Y Z Ž a b c č d e é ě f g h i j k l m n o ó p q r ř s š t u ú ů v w
x y ý z ž 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 / * - + - — ` ~ ! @ # \$ % ^ & () { } []
; : „ ‘ < > ? , . , ,

VELIKOST PÍSMO A NEVHODNÁ MANIPULACE S FONTEM

Velikost písma (v bodech) se stanovuje jednotně pro každý typ tabule, to pro kategorii i název, je **závazná** a není možné ji měnit. Zároveň je zakázána jakákoliv deformace fontu (např. zúžení nebo rozšíření, zmenšování, resp. zvětšování mezer mezi písmeny. Zakázáno je i použití kontury okolo jednotlivých písmen.

Velikost KATEGORIE – tabule s názvem: 60b, verzálky

Velikost KATEGORIE – tabule bez názvu: 63b, verzálky

Velikost NÁZVU ÚZEMÍ: 73b, mínusky; názvy s velkým začátečním písmenem

OZNAČENÍ

se státním znakem

2.2.1 SPECIFIKACE ROZMĚRŮ OZNAČENÍ, včetně stanovení nepotisknutelných okrajů

Pokud není stanoveno jinak, platí pro označení se státním znakem stejná pravidla jako pro označení kategorií a názvů zvláště chráněných území.

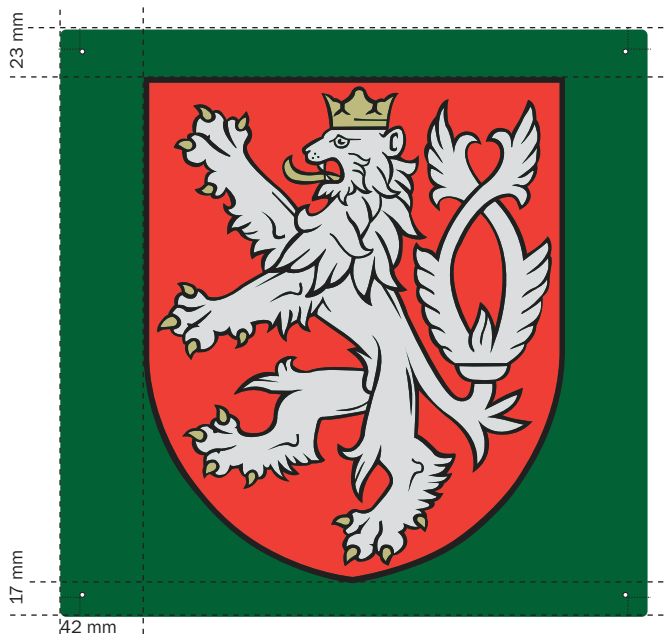
Označení se státním znakem se dělí na použití s tzv. **malým státním znakem** a **velkým státním znakem**. Rozměr tabule zůstává u obou označení stejný a nesmí se měnit. V příloze zadavatel a výrobce označení najde předlohu v digitálním vektorovém formátu, která je vytvořena na přesný rozměr tabule. Není třeba ji jakkoli upravovat barevně ani rozměrově.

TECHNICKÝ ROZKRES TABULÍ SE STÁTNÍM ZNAKEM

Malý i velký státní znak jsou natištěny na samostatné označovací tabuli, která má jednotný rozměr 300 x 300 mm. Má zaoblené rohy ve stejném poloměru jako tabule s názvy a kategoriemi lokalit (3x3 mm).

OTVORY PRO UPEVNĚNÍ TABULE

Otvor pro upevnění tabule na podložku musí být minimálně 1 cm od krajů, velký v průměru od 2,5–4 mm. Otvor nesmí zasahovat do textu tabule.

barevná alternativa
k malému státnímu
znaku

barevná alternativa
k velkému státnímu
znaku

OZNAČENÍ

se státním znakem

2.2.2 SPECIFIKACE PODLOŽKY OZNAČENÍ

Pro podložku označení se státním znakem platí stejná pravidla jako pro označení kategorií chráněných území.

2.2.3 SPECIFIKACE BAREVNOSTI OZNAČENÍ

(tisk síto + smalt, CMYK, RGB, web)

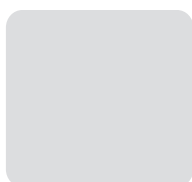
Pro specifikace barev označení se státním znakem platí stejná pravidla jako pro označení kategorií chráněných území.

Alternativní barevnost: Velký i malý státní znak obsahují metalické barvy zlatou a stříbrnou. Pokud nelze (přímou) zlatou nebo stříbrnou vytisknout, lze použít žlutou (místo zlaté) a bílou (místo stříbrné). Barevnost musí odpovídat specifikaci níže.

Pantone 349 C

CMYK: 99/34/100/29
RGB: 0/112/66
web: # 007042

**Pantone 877 C
(stříbrná)**

Tisk pouze přímou
barvou nebo barva
„stříbrného“ kovu.

Pantone White

CMYK: 0/0/0/0
RGB: 255/255/255
web: # FFFFFF

**Pantone
WarmRed C**

CMYK: 0/90/85/0
RGB: 255/882/50
web: # FF5832

**Pantone 871 C
(zlatá)**

Tisk pouze přímou
barvou nebo barva
„zlatého“ kovu.

Pantone Yellow C

CMYK: 0/0/100/0
RGB: 254/255/41
web: # FFFF29

Pantone Black C

CMYK: 0/0/0/100
RGB: 0/0/0
web: # 000000

Pantone 7455 C

CMYK: 90/80/0/0
RGB: 70/78/173
web: # 464EAD

SPECIFIKACE

umístění tabulí v terénu

2.3.1 POŘADÍ UMÍSTĚNÍ TABULÍ

Tabule se státním znakem určená k označení zvláště chráněného území nebo památného stromu se v terénu umísťuje na tutéž podložku se sloupkem jako tabule s textem uvádějícím kategorii a název a je umísťována nejvýš.

Tabule s názvem lokality (tabule s textem označujícím kategorii a název zvláště chráněného území) se umísťuje vždy pod tabulí se státním znakem.

V případě, že konkrétní zvláště chráněné území je zároveň ptačí oblastí, umísťuje se pod tabuli s textem označujícím kategorii a název zvláště chráněného území i tabule s textem označujícím ptačí oblast.

Stejně jako tabuli označující ptačí oblast lze umístit i tabuli označující klidové území národního parku a evropsky významnou lokalitu.

Tabule označující první zónu národního parku se umísťuje vždy nejnižší na společné podložce.

2.3.2 UMÍSTĚNÍ TABULÍ NA PODLOŽKU

Pro umístění všech tabulí platí, že mezi tabulemi nesmí vzniknout mezera větší než 10 mm.

NEVHODNÉ PŘÍKLADY

2.4 PŘÍKLADY NEVHODNÝCH MODIFIKACÍ OZNAČENÍ

Nevhodné modifikace jsou takové, které nevycházejí ze zásad tohoto manuálu. Zejména je nepřipustná jakákoliv **změna velikosti podložky nebo písma**, která je manuálem pevně stanovena. Dále se za nežádoucí na základě jednotného vizuálního stylu považuje jakákoliv **barevná změna podložky i barevné odchylky ve státním znaku**. Barvy jsou jednoznačně specifikovány a jako takové jsou podle manuálu MŽP – „Označení zvláště chráněných území“ závazné. Dále je zakázáno **deformovat font a přizpůsobovat velikost textu**, viz kapitola 2.1.4 – *specifikace fontu a jeho používání, včetně stanovení velikosti písma*, v odstavci *Velikost písma a nevhodná manipulace s fontem*.

PŘÍLOHY

3.1 příloha označení kategorií a názvů – vzory a předlohy ve vektorech podle typu označení (počtu a délky slov v kategoriích a názvech)
viz CD

3.2 příloha označení se státním znakem – vzory a předlohy ve vektorech pro velký a malý státní znak
viz CD

3.3 odkaz ke stažení balíku písma

<http://www.microsoft.com/downloads/details.aspx?FamilyID=941b3470-3ae9-4aee-8f43-c6bb74cd1466&DisplayLang=en>
download File Converter, instalovat kliknutím na FileFormatConverters.exe

3.4 odkaz k databázi chráněných území

<http://www.drusop.nature.cz> (Ústřední seznam ochrany přírody – registr chráněných území a památných stromů)

**GRAFICKÝ MANUÁL OZNAČENÍ
ZVLÁŠTĚ CHRÁNĚNÝCH ÚZEMÍ,
PAMÁTNÝCH STROMŮ, PTAČÍCH OBLASTÍ
EVROPSKY VÝZNAMNÝCH LOKALIT
A SMLUVNĚ CHRÁNĚNÝCH ÚZEMÍ**

Tento manuál zpracovala v r. 2010 a aktualizovala v r. 2017 MgA. Jana Štěpánová
na základě objednávky Ministerstva životního prostředí,
Odboru zvláště chráněných částí přírody

© Jana Štěpánová 2017
info@red-green-blue.eu
www.red-green-blue.eu